

El laberint català del PP i el PSOE

Les eleccions
del 16 de novembre
a Catalunya,
que deixen
un panorama complex
i difícil de gestionar,
no han estat fàcils
de pair ni per al PP
ni per al PSOE.
La insignificança
dels populars,
l'enèsima derrota
del socialisme català i
el gran resultat d'ERC
en justifiquen
la preocupació.

La mateixa nit electoral, a Madrid, tant a la seu popular del carrer de Gènova com a la socialista del carrer de Ferraz, hi havia desconcert i marasme. L'endemà, els uns i els altres ja es van començar a posicionar a favor d'un govern de CiU en minoria amb suport extern de PSC i PP, o bé d'una gran col·lecció de socialistes i convergents a l'estil de la que prefereix la patronal catalana. Finalment, José Luis Rodríguez Zapatero donava mans lliures a Pasqual Maragall per entendre's amb ERC.

El PP havia assumit d'antuvi que a l'únic que podia aspirar era a millorar, encara que discretament, el nefast resultat d'Alberto Fernández Díaz l'any 1999. L'única parella de ball possible del partit de Josep Piqué a Catalunya és CiU, i era evident que el descens de la federació impossibilitaria repetir la justa majoria absoluta dels darrers quatre anys.

Amb l'orsai polític damunt la taula, la direcció del PP, encapçalada per Mariano Rajoy, es resignava a una victòria socialista, que s'haurien vist abocats a governar amb ERC i ICV. Si bé la victòria de Maragall podria haver estat l'única alegria de José Luis Rodríguez Zapatero en tres anys després de la derrota de Galícia, el fracàs del País Basc, el discret resultat municipal i la desfeita a Madrid, no és menys cert que el soroll als mitjans de comunicació espanyols a bastament controlats pel PP de

la victòria socialista a Catalunya hagués estat discret al costat del terrabastall que els populars haurien propiciat d'ara fins a les generals del març, denunciant amb vehemència el govern "socialista-independentista-comunista" de Catalunya. Però, d'entrada, no ha pogut ser, i al PP tampoc no li queda aquest consol.

Els socialistes han encaixat la derrota amb un gran desànim, conscients que només un cop de sort pot fer perdre ja la majoria absoluta guanyada per José María Aznar per a Rajoy i que cal un autèntic miracle perquè Zapatero s'imposi al març.

Però hi ha socialistes que creuen en els miracles. Són els que, com José Bono, Juan Carlos Rodríguez Ibarra o Paco Vázquez –per entendre'ns, els més espanyolistes–, pretenien una entesa amb CiU o, com a mínim, evitar-li ser "presonera" d'ERC. Són els mateixos que volen demanar explicacions a Maragall, que, segons li recorden, a diferència d'ells, no ha guanyat les eleccions. Aquests tenen el suport, tot i que discret, d'alguns elements de la direcció. A més, opinen que l'entesa amb la federació a Catalunya augmentaria la sensació d'aïllament del PP a Madrid.

Els "barons", però també el sector guerrista del partit, consideren que el PSC ha perdut vot pels extrems. Ha renunciat a representar l'electorat tradicional del PSOE a Catalunya, fet que li ha restat suports al cinturó metropolità

Mariano Rajoy i José Luis Rodríguez Zapatero estan incòmodes per com han quedat repartits els escons al Parlament català. Els populars no poden influir-hi i els socialistes han tornat a perdre un nombre de diputats davant CiU. Ara, el moment dels pactes, el viuen de manera diferent: mentre que el PP s'ha oferit a abstenir-se en la votació d'investidura d'Artur Mas, Zapatero diu que vol un Govern d'esquerra.

de Barcelona a favor del PP, i, de l'altre, com deia un guerrista madrileny, ha renunciat "al perfil de classe". Segons ells, això explica la pujada d'ICV a l'àrea metropolitana i la d'Esquerra a la Catalunya interior, en els dos casos a costa dels socialistes catalans.

Un altre sector del partit, el més obertament federalista, que és en part present a la direcció amb noms com Jordi Sevilla, Juan Fernando López Aguilar, José Blanco o Diego López Garrido, considera en canvi que la sortida més rendible i lògica és un pacte d'esqueres, que podria reportar al PSOE un bon resultat en les generals en territoris com Galícia, Balears, el País Basc o la mateixa Catalunya i que, a més, tindria la virtut de fer creïble el discurs de l'Espanya plural. Raonen que el vot en aquestes autonomies podria pal·liar el desgast en altres indrets de l'estat.

Fins i tot hi ha qui pensa que, faci el que faci el PSC a Catalunya per eixir

de l'atzucac en què es troba, el PSOE té ja perdudes les generals i el que ha de fer és intentar governar a Catalunya perquè és l'última oportunitat que té per fer-ho. La perspectiva d'un PSC en l'oposició, sense lideratge –la renúncia

Zapatero ja tenia assumit el pacte amb Esquerra, i així ho va defensar al comitè federal del PSOE del dia 21

de Maragall seria irreversible– i amb el PSOE amb les generals perdudes aigura un socialisme català derrotat per molts anys i que perd força a favor d'ERC a les comarques. Ara bé, fins ara, només els qui volen una entesa amb CiU s'han posicionat obertament; la resta deixen el tema a mans del PSC, conscients que difícilment serà aquesta la sortida que abonaran Pasqual Maragall i José Montilla.

Zapatero ja tenia assumit el pacte amb Esquerra, i així ho va defensar al comitè federal de divendres passat, on va aconseguir un tancament de files, més aparent que real, entorn la seva tesi. La vigília de les eleccions, en una convenció del PSOE sobre benestar i política socials, era curiós veure el líder socialista, segur de la victòria del PSC, explicant en una conversa informal a un grup de periodistes d'*Abc*, *El Mundo* i *El País*, a més d'alguns de catalans, les bondats d'ERC per preparar

el terreny a una futura entesa. “És un partit democràtic, on no tothom és independentista i on, en tot cas, aquest és un objectiu a molt llarg termini; a més, duem anys i panys governant-hi a l’Ajuntament de Barcelona i en molts altres”, explicava. Feia també un raonament més, que semblava prou intel·ligent: “Demà ERC treurà entre quatre-cents i cinc-cents mil vots, i no podem deixar aquesta gent fora del sistema i condemnar-los a l’ostracisme, ja ho hem fet amb el PNB i ara en paguem les conseqüències amb el pla Ibarretxe”, se sincerava el líder del PSOE.

Però el que sí que està clar és que, com ha recordat Zapatero amb paraules més suaus, el PSC farà el que vulgui i pactarà amb qui vulgui, que per això és la federació més autònoma del PSOE. I una consideració final: Nicolás Redondo Terreros va fer al seu dia el que va voler al País Basc; regidors socialistes de Navarra han fet governs amb Aralar, Bazarre o Zutik; Bono i Ibarra van prestar suport al PHN; Marcel·lí Iglesias i Manuel Chaves van dur la llei d’estrangeria al Constitucional; Odón Elorza i Paco Vázquez fan i diuen el que volen... tot contra el criteri de Ferraz. Montilla, Maragall i el PSC no seran menys.

Però, a banda de la discussió sobre els pactes, hi ha un nom propi que capitalitza l’actualitat a Madrid: Esquerra Republicana de Catalunya. Socialistes i populars es culpen del seu ascens. Els primers diuen que Aznar ha encrespat tant el debat territorial i ha fustigat de tal manera el nacionalisme basc –si mal no recordo amb suport dels socialistes– que ha fet que, com els rovellons en un any de pluja, els independentistes proliferin

El PP intenta arrossegar el PSOE a un front comú contra ERC per evitar “una euskaldunització” de la política catalana

al bosc electoral català i basc. Els segons sostenen que el federalisme de Maragall, combinat amb la “deriva radical” de CiU, ha donat ales a ERC i ha desorientat l’electorat, que, davant uns posicionaments “quasi independentistes” del PSC i de la federació que lidera Jordi Pujol, ha deixat de banda “la còpia” i ha optat per “l’original”. O sia, ERC.

Sembla, però, que és evident que qui duu més raó és el PSOE, ja que ERC ha aconseguit capitalitzar gairebé en solitari –ICV també se n’ha endut una part– el vot anti-Aznar, el qual Convergència no ha atrapat amb els seus vuit anys d’acords –necessaris o no– amb el PP, i els socialistes tampoc per les enteses en els assumptes d’estat, com ara el terrorisme o la Justícia, amb la formació d’Aznar.

El PP intenta arrossegar el PSOE a un front comú contra Esquerra –la setmana passada va temptejar una cimera Rajoy-Zapatero– per “barrar el pas als independentistes” i impedir “una euskaldunització” de la política catalana, com

deia un ministre hores després de les eleccions. Els socialistes opinen que santitzar ERC, com es va fer en campanya, afavoreix el discurs “victimista” de Josep-Lluís Carod-Rovira en clau d’“Espanya i els poderosos contra mi” que tan bons resultats li va donar el dia 16. I no oblidem que Esquerra, fora d’un govern català liderat per CiU amb suport o permissivitat socialista, seria un perill amb vista a les generals, ja que la llista que encapçalà de nou Joan Puigcercós podria disparar-se als 6 o 7 diputats al Congrés gràcies a una més que probable desfeta de CiU i PSC, que la sempre equidistant ERC capitalitzaria.

Els uns i els altres al·leguen que l’ascens de la formació que lidera Carod i el seu paper central demostra que “totes les idees són defensables des de la no-violència”, un argument que pretén contrarestar les veus crítiques amb la il·legalització de Batasuna. Però totes les idees són defensables quan es tenen només 12 diputats que no fan més que oposició al Parlament i Juan José Ibarretxe no et truca el primer per felicitar-te. Ho continuaran sent si la “no-violenta” ERC condiciona el nou executiu de la plaça de Sant Jaume i duu la Generalitat de Catalunya a exigir al Govern de Madrid –com ha fet Ibarretxe “per pagar l’impost revolucionari a ETA” segons el ministre d’Obres Públiques, Francisco Álvarez-Cascos– un canvi de marc polític, l’exercici del dret d’autodeterminació i, si cal, un referèndum sobre l’autogovern? Aquesta serà la prova del nou per a una Espanya que es proclama democràtica.

Ferran Casas

CiU, canvi de rol a Madrid?

Fins ara tot era prou clar. Si CiU volia evitar en minoria al parc de la Ciutadella havia de donar suport al PP a la Carrera de San Jerónimo en els grans assumptes. Ara les coses canvien. Si la federació nacionalista acaba pactant amb ERC, i el PP manté la majoria absoluta al Govern espanyol, la perspectiva serà força diferent i, a desgrat seu, Josep Antoni Duran Lleida haurà d’assumir en part el rol d’Inaki Anasagasti i del PNB, ja que Esquerra ha deixat clar en les seves condicions mínimes per a un pacte que no es podrà donar suport a la investidura de Mariano Rajoy o tenir-hi

acords estables. Això preocupa al PP, que si perd la majoria podria fins i tot anar a parar a l’oposició, i si la manté, voldrà continuar comptant amb suport extern en temes controvertits com ho han estat els de la LOU, el PHN o la llei d’estabilitat pressupostària.

Altres opinen que si cristal·litza un pacte d’esquerra i CiU es queda en l’oposició, la federació no tindria més remei que intentar entrar al Govern espanyol. La federació encara no ha fet la llista per a Madrid. De qui governi finalment a Catalunya, en dependrà el perfil. *F. C.*